

Právní úprava ochrany volně žijících živočichů

Abstrakt

Disertační práce se zabývá ochranou volně žijících živočichů a její právní úpravou. Volně žijící živočichové jsou chráněni v rámci ochrany biodiverzity a ochrany přírody a krajiny, kterou můžeme dělit na územní a druhovou, přičemž se disertační práce věnuje hlavně té druhové. Vedle vysvětlení základních pojmů obsahuje práce tři hlavní části, které se postupně věnují právní úpravě na úrovni mezinárodní, unijní a vnitrostátní.

První část o mezinárodněprávní úpravě analyzuje Úmluvu o biologické rozmanitosti, Úmluvu o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, Úmluvu o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů a Úmluvu o ochraně evropských planě rostoucích rostlin, volně žijících živočichů a přírodních stanovišť.

Další část o právní úpravě Evropské unie uvádí relevantní strategické dokumenty koncepční povahy a poté příslušné směrnice a nařízení. Jedná se zejména o směrnici o ochraně volně žijících ptáků, směrnici o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, směrnici o chovu volně žijících živočichů v zoologických zahradách, nařízení o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a nařízení o prevenci a regulaci zavlékání či vysazování a šíření invazních nepůvodních druhů.

Třetí hlavní část věnuje pozornost české právní úpravě. Nejdříve jsou nastíněny vybrané strategické dokumenty koncepční povahy a vysvětlen pojem „volně žijící živočich“ a jeho rozdíl od pojmů „zvíře“ a „zvěř“. Poté už se práce soustředí na ochranu volně žijících živočichů v rámci vybraných právních předpisů, jako je zejména zákon o ochraně přírody a krajiny, zákon o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy, zákon o obchodování s ohroženými druhy, zákon o zoologických zahradách, zákon o myslivosti a zákon o rybářství. S druhovou ochranou živočichů souvisí ochrana zvířat jako jedinců, která je obsažena v zákoně na ochranu zvířat proti týrání, kterému je rovněž věnována jedna z podkapitol.

Hlavním cílem disertační práce je komplexně popsat a podrobně analyzovat současnou právní úpravu včetně jejího aktuálního legislativního vývoje, a tím zpracovat ucelený soubor mezinárodních, unijních a českých právních předpisů v oblasti ochrany volně žijících živočichů. Dalším cílem je tuto právní úpravu zhodnotit a navrhnout její případné změny.

Přínos práce spočívá především ve studiu velkého množství relevantních právních předpisů, ve zhodnocení platné právní úpravy a v návrzích *de lege ferenda* na její zlepšení.

Klíčová slova

ochrana biodiverzity, druhová ochrana, právo divoké přírody, zachování divoké přírody, invazní nepůvodní druhy, obchod s druhy